

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 24.09.21
Saksnummer:
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato saksframlegg: 03.09.2021

Sak 2021/33 Regional strategi for reiseliv og opplevelser - høring

Bakgrunn

Vestfold og Telemark fylkeskommune har 03.09.21 sendt Regional strategi for reiseliv og opplevelser på høring med høringsfrist 15. oktober.

Fra høringsbrevet:

Strategien skal vise retning for arbeidet med utviklingen av reiselivet fram mot 2030. Strategien skal synliggjøre behovet for samordning, avklare regionalt prioriterte satsingsområder og ressursinnsats. Strategien har et overordnet fokus som tar høyde for raske samfunnsendringer og som gir styringsfleksibilitet. De strategiske satsningsområdene vil legge føringer for årlige handlingsprogram med konkretisering av tiltak og evaluering av arbeidet.

Vi ser frem til konkrete tilbakemeldinger på mål og strategiske innsatsområder. Ved innspill til endringer ønsker vi gjerne forslag til hvilke justeringer som bør gjøres. Et handlingsprogram for 2022 utarbeides parallelt med ferdigstillelse av strategien. Dermed vil det være fint om også forslag til mulige tiltak tas med i denne høringsrunden. Det er ønskelig at det skilles klart mellom innspill til strategien og forslag til tiltak i handlingsprogrammet.

Brev og strategidokument er vedlagt.

Forvalters vurdering

Forslag til strategi er produkt av en medvirkningsprosess, spesielt med ulike typer aktører i reiselivet. Strategien beskriver bakteppe og utviklingstrekk som oppfattes som oppdatert og godt orientert, og det er sammenheng med nasjonalt og regionalt planverk.

Strategiens overordnede mål er at Vestfold og Telemark skal bli en ledene grønn norsk region for reiseliv og opplevelsesbasert verdiskaping. Regionen skal være markedsmessig forankret både i regionale, nasjonale og internasjonale markeder.

Et av elementene knyttet til det overordnede målet er ambisiøse måltall for reduserte klimautslipp fra stedlig reiseliv og transport i forbindelse med reiseliv.

Et av de strategiske hovedgrepene er knyttet til det grønne skiftet, med delstrategier innen sertifisering som bærekraftig reisemål, miljøsertifisering, ladeinfrastruktur, grønne reiseruter, kollektivtransport og fylkesveier, samt legge til rette for samarbeid med andre næringer.

Med utgangspunkt i det overordnede målet om å bli en ledende grønn region, bør det være delstrategier om bærekraftig bruk av natur i reiselivet og som opplevelse, noe som er

fraværende. Sertifiseringsordninger kan til en viss grad ha slike elementer, men kan være mangelfulle.

Generelt er den største trusselen mot naturmangfoldet at leveområder for dyr og planter blir ødelagt og delt opp eller at bruken gir skader og forstyrrelser som er negativt. Vestfold og Telemark har ca. 350 verneområder som er opprettet for å sikre natur- og kulturminneverdiene der. De seks største verneområdene er Hardangervidda, Færder og Jomfruland nasjonalparker, Brattefjell – Vindeggen og Møsvatn austfjell landskapsvernområder, og Skrim – Sauherad fjella naturreservat.

Områdene er forskjellige når det gjelder i hvilken grad verneverdiene er sårbare for inngrep og bruk, men eksempler på typiske problemstillinger er forstyrrelser av villrein, slitasje og bruk i områder med utrydningstruede planter og dyr, samt forstyrrelser av hekkende sjøfugl.

Reiselivsstrategien bør derfor ha delstrategier som følger prinsippene for besøksforvaltning i norske verneområder (Miljødirektoratet 2015, veileder M415).

Hovedprinsippene i veilederen er *å legge til rette for og styre bruken slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir størst mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas. Dersom det er motstrid mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskaping, skal ivaretagelse av verneverdiene tillegges størst vekt.*

I praksis innebærer det at det legges til rette for besøk i områder som tåler mye besøk eller til årstider da verneverdiene er lite eller mindre sårbare. Det gjøres med informasjon, merking, kanalisering og fysisk tilrettelegging. I noen spesielt sårbare soner gjøres det med forbud mot ferdsel deler av året og å sette opp telt.

Færder og Jomfruland nasjonalparker har gjeldende besøksstrategier der hovedprinsippene er brukt ut fra forholdene der. Se <https://ferdernasjonalpark.no/wp-content/uploads/2020/08/Bes%C3%B8ksstrategi-Faerder-nasjonalpark-2020.pdf> og <https://jomfrulandnasjonalpark.no/wp-content/uploads/2019/08/Godkjent-forvaltningsplan-juli-2019.pdf>.

Besøksstrategi for Hardangervidda nasjonalpark er under arbeid.

Innstilling

Styret anbefaler at reiselivsstrategien suppleres med delstrategier som følger prinsippene for besøksforvaltning i norske verneområder.

Behandling

Torstein Kiil fremmet følgende tilleggsforslag:

Bevaring av natur, kultur og miljø er en viktig del av regional strategi for reiseliv og opplevelser. Nasjonalparksentrene har mange besøkende og sentrene er viktige arena i å formidle kunnskap og gi inspirasjon til bevaring av natur, kultur og miljø. Hvordan dette kan materialiseres i planen, vil Jomfruland nasjonalpark gjerne komme med innspill til i det videre arbeidet med handlingsplanen. Et samarbeid hvor de andre nasjonalparkene også deltar, anbefales.

Vedtak

Styret anbefaler at reiselivsstrategien suppleres med delstrategier som følger prinsippene for besøksforvaltning i norske verneområder.

Bevaring av natur, kultur og miljø er en viktig del av regional strategi for reiseliv og opplevelser. Nasjonalparksentrene har mange besøkende og sentrene er viktige arena i å formidle kunnskap og gi inspirasjon til bevaring av natur, kultur og miljø. Hvordan dette kan materialiseres i planen, vil Jomfruland nasjonalpark gjerne komme med innspill til i det videre arbeidet med handlingsplanen. Et samarbeid hvor de andre nasjonalparkene også deltar, anbefales.

Vedlegg

Høringsbrev

Strategidokument

Utskrift til

Vestfold og Telemark fylkeskommune

Statsforvalteren